



SÖDERKÖPING.SE

Dokumentansvarig; MAS	Dok.nr./ Förvalt. xx-x / SOC	Dokumentnamn; Stickskada lokal rutin	
Upprättad/reviderad av; Mona Hedestig, verksamhetschef HSL		Upprättad/reviderad dat; 250609	Revideras; 2029-11-30 Sida; 1 av 3

Handläggning av stick- och skärskada o risk för blodburen smitta

Syfte

All personal och studerande ska ha kunskap om förebyggande arbetssätt och vidta åtgärder vid stick- eller skärskada och exponering av blod eller blodtillblandade kroppsvätskor. Därmed minskas risk för uppkomst av vårdrelaterad infektion.

Ansvarig i verksamheten

Respektive enhetschef inom socialförvaltningen

Stöddokument

Vårdhandbokens avsnitt Stick- och skärskador samt exponering med risk för blodburen smitta hos personal. Region Östergötlands Incident med risk för blodsmitta [Länk](#)

Arbetsbeskrivning

Följ nedanstående anvisningar om du har kommit i kontakt med blod eller blodtillblandade kroppsvätskor på ett sådant sätt att det finns risk för blodburen smitta, det vill säga genom stick- eller skärskada, stänk i ögon, blod på slemhinnor eller skadad hud.

Akuta åtgärder

Vid stick och skärskada, stänk på slemhinna och skadad hud (sår, eksem)

- Låt det blöda och skölj med rikliga mängder vatten. Desinfektera därefter med minst 70% alkohol om det finns. Använd annars rikligt av det som finns tillgängligt, handdesinfektion, ytdesinfektionsmedel eller Klorhexidinsprit.

Vid stänk av kroppsvätskor på intakt hud

- Tvätta huden med tvål och vatten och sedan med sprit. Ingen provtagning eller uppföljning behövs.

Vid stänk i mun

- Skölj noga. Använd det som finns snabbast tillgängligt till exempel vatten, Klorhexidinsprit eller handdesinfektion.

Vid stänk i ögon

- Skölj rikligt med ögondusch eller natriumklorid i första hand, alternativt kan kranvatten användas. Ta därefter ut eventuella kontaktlinser och skölj igen. Då de flesta kontaktlinser



är absorberande behöver kontakt tas med optiker för information om kontaktlinsen kan sättas in igen

- Rapportera till ansvarig chef, som ansvarar för fortsatt handläggning enligt nedan.

Fortsatt handläggning

Provtagning för exponerad personal eller studerande

Vid stick- och eller skärskador hos personal hänvisas personal till infektionsmottagningen på Vrinnevisjukhuset snarast för bedömning och ställningstagande till provtagning, eventuell profylax och fortsatt uppföljning. Ingen remiss till infektionsmottagningen behövs för provtagning, personal ansvarar själv för att ringa och boka tid. Läs mer i dokumentet Incident med risk för blodsmitta [Länk](#)

- Vardagar kl. 8-16 kontaktas respektive infektionsmottagning 010-104 32 60 (ViN)
- Vardagar efter kl.16 eller helger kontaktas infektionsbakjour via regionens växel 010-103 00 00 för råd kring handläggning.

Akuta åtgärder under jourtid såsom provtagning och vaccination hänvisas till respektive akutmottagning som ska skicka remiss till respektive infektionsmottagning för uppföljning. Vid besök på infektionsmottagningen är det viktigt att personal har med sig kommunens fakturaadress (Fakturaskanning kommunhuset, 615 80 Söderköping) och uppger vilken enhet hen arbetat på under arbetspasset.

Läkare tar ställning till om profylax mot Hepatit B eller HIV behövs vilket kan behövas inom 12-24 timmar.

Personal som har kommit i kontakt med blod eller blodtillblandade kroppsvätskor från en person på ett sådant sätt att det finns risk för blodburen smitta, det vill säga genom stick- eller skärskada, stänk i ögon, blod på slemhinnor eller skadad hud, kontaktar hemsjukvården på tel 0121-18250 för ställningstagande till hur provtagning av patient ska genomföras.

Provtagning patient (möjlig smittkälla)

Provtagning av patienten kräver samtycke. Efter inhämtat samtycke tar hemsjukvårdssköterska kontakt med ansvarig vårdcentralläkare som står som ordinator för provtagningen. Informera patienten om att positivt provsvar även förmedlas till infektionsmottagningen som står som ansvarig för fortsatt uppföljning.

- Ett serumrör utan tillsats (gul kork) räcker för alla analyser, Hepatit C (anti-HCV), HIV (anti-HIV/HIV-Ag) och Hepatit B, HbsAg..
- Hemsjukvårdssköterska bevakar patientens provsvar och vidarebefordrar informationen till infektionsmottagningen på telefonnummer 010-104 32 60.

Journalföring

Patienten informeras. Händelsen dokumenteras i Lifecarejournal, exempel ”Provtagning på patient efter att medarbetare har stuckit sig på provtagningsnål. Patienten informeras om att eventuellt positivt provsvar även förmedlas till infektionsmottagningen för uppföljning”.

**Anmälan av arbetsskada och eller tillbud**

En händelse som orsakat stick- eller skärskada, stänk av blod eller kroppsvätskor i ögon, mun, på slemhinna eller skadad hud är en arbetsskada. Alla tillbud ska registreras. Se blankett [länk](#).

Medarbetare anmäler själv arbetsskada. Vid behov kan man ta hjälp av chef eller en kollega. Det finns också möjlighet att göra en ansökan till AFA försäkring. Se mer information på Kanalen [länk](#).

Om händelsen inte förorsakat skada, ska du istället anmäla ett tillbud på tillbudsrapport som du hittar på Kanalen [länk](#).

Enhetschef ansvarar för att händelsen följs upp med syfte att förhindra att den upprepas och att all personal har kunskap om förebyggande rutiner vid stick- och skärskada samt exponering för blod eller blodtillblandade kroppsvätskor. För ytterligare material se [länk](#)

